

CYBERBULLYING – NASILJE PREKO INTERNETA

Moderne tehnologije (internet, mobilni telefon) omogućile su deci i odraslima sticanje mnoštva informacija i neslućene komunikacijske mogućnosti.

Dopadljivi virtuelni svet, gotovo bezgraničan, posebno je izazovan za decu i mlade, podstiče njihovu radoznalost i privlači ih prividom slobode i samostalnosti.

Specifične karakteristike komunikacije putem modernih tehnologija, posebno interneta

Jedna od karakteristika ove forme komunikacije je anonimnost. Sedeći za svojim računarima, skrivena iza nadimaka (nickova), deca imaju doživljaj velike slobode da sa drugima podele mnoge sadržaje iz svog života i privatnosti što bi se inače ustručavali u stvarnim komunikacijama. Iako su svesni da je zahvaljujući jednostavnoj tehnologiji moguće otkriti identitet, deca i mladi ne razmišljaju o tome da je ova „sloboda“ prividna i gube iz vida činjenicu da mogu doći u kontakt sa nedobronamernim osobama. Druga osobenost korišćenja modernih tehnologija u komunikacijama je što osoba koja šalje „poruku“ ne može da vidi reakciju osobe koja je prima, odnosno nema tu vrstu povratne informacije kao u stvarnom odnosu kada rečima iskazane poruke dopunjuju izraz lica, gestovi i „govor tela“ u celini.

Nasilje preko interneta i mobilnog telefona može biti veoma ozbiljno, čak i mnogo ozbiljnije od nasilja koje se dešava u realnom životu, zbog toga jer:

- može biti prisutno 24 sata
- dete koje je uznemiravano ne oseća se nigde sigurnim, čak ni u sopstvenom domu
- kontakti deteta preko elektronskih medija mogu biti jako brojni
- broj dece koja učestvuju u nasilnom odnosu prema nekom detetu uvećava se, ponekad i veoma brzo, kao i broj posmatrača tog ponašanja
- anonimnost dece koja se ponašaju nasilno obično je veliki izvor straha i nesigurnosti za decu koja su izložena nasilju
- deca i mladi teže shvataju posledice ovog nasilnog ponašanja zato što nisu u neposrednom, fizičkom kontaktu s onima koji se ponašaju nasilno.

Samo pretraživanje interneta skriva brojne rizike da deca dođu u kontakt sa sadržajima koji su neprimereni njihovom razumijevanju. To mogu biti razne montirane ili stvarne fotografije, video iseći, poruke, chat, blog, kao i internetski forumi koji imaju velike mogućnosti zloupotrebe.

Postoje dve vrste napada preko interneta:

- direktni
- indirektni.

Direktni napad se dešava kada se djetetu ili mladoj osobi:

- šalju uznemirujuće poruke mobilnim telefonom, mejlom ili na chatu
- ukrade ili promeni lozinke za mejl ili nadimak na chatu
- objavljuju privatni podaci ili neistine na chatu, blogu ili internet stranici
- šalju uznemirujuće slike putem mejla ili MMS poruka na mobilnom telefonu
- postavljaju internetske ankete o žrtvi
- šalju viruse na mejl ili mobilni telefon
- šalju pornografski sadržaji i neželjena pošta na majl ili mobilni telefon
- učesnici u komunikaciji lažno se predstavljaju.

Indirektni napad ili nasilje preko posrednika

Najopasnija je vrsta nasilja preko interneta jer često uključuje odrasle koji mogu zloupotrebljavati komunikaciju sa decom. Ono se dešava kada osoba koja je počinitelj ovog nasilja napada žrtvu preko treće osobe, a da ta osoba ne mora biti i najčešće nije svesna toga. Na primer, dete može ukrasti lozinku mejl adrese drugog deteta i sa te adrese slati uznemirujuće poruke, slike i video zapise detetu žrtvi.

Vršnjačko nasilje putem interneta uključuje:

podsticanje grupne mržnje, napade na privatnost, uznemiravanje, uhođenje, vređanje, izlaganje neprimerenim sadržajima, širenje nasilnih komentara, isključivanje deteta iz mreže komunikacija itd. Čest je problem to što su deca veštija u korišćenju interneta i mobilnih telefona od odraslih i što imaju, neretko, mnogo više znanja o tome.